

"Nefs-i emmare, devekuşu gibi aleyhine olan şeyi lehine zanneder. Veya Sofestai gibi münakaşa edenleridir ki, vekilleri birbirini reddeder. Tearuzan, tesakutan kabilinden, "Hiçbirisi de hak değildir" diye hükmeder." izahı?

Nefis devekuşu gibidir. On Üçüncü Lem'ada şöyle geçer:

"Deniliyor: Deve kuşuna demişler: "Kanatların var, uç!" O da kanatlarını kısıp, "ben deveyim" demiş, uçmamış. Fakat avcının tuzağına düşmüş. Avcı beni görmesin diye başını kuma sokmuş. Halbuki koca gövdesini dışarıda bırakmış, avcıya hedef etmiş. Sonra ona demişler: "Madem deveyim diyorsun, yük götür!" O zaman kanatlarını açivermiş, "Ben kuşum" demiş, yükün zahmetinden kurtulmuş. Fakat hamisiz ve yemsiz olarak avcılarının hücumuna hedef olmuş.

Aynen onun gibi; kâfir, Kur'anın semavî ilânatına karşı küfr-ü mutlakı bırakıp meşkûk bir küfre inmiş. Ona denilse: "Madem mevt ve zevali, bir i'dam-ı ebedî biliyorsun; kendini asacak olan darağacı göz önünde... Ona her vakit bakan, nasıl yaşar? Nasıl lezzet alır?" O adam, Kur'an'ın umumî vech-i rahmet ve şümüllü nurundan aldığı bir hisse ile der: Mevt i'dam değil, ihtimal beka var. Veyahud deve kuşu gibi başını gaflet kumuna sokar, tâ ki ecel onu görmesin ve kabir ona bakmasın ve zeval-i eşya ona ok atmasın!" (1)

Şeytan sofestaidir: Sofistler cerbeze yapmasını iyi bilirlermiş. Şeytan da iyi bir cerbezecidir.

Heva da beктаşidir: Bektaşilik; her şeyin hoşuna gelenini kabul etmektir. İşin hakikat cephesinden ziyade nefsin hoşuna giden cihetiyle ilgilenirler. Aleyhte olanı lehte, lehte olanı aleyhte gösterirler.

Mesela beктаşiye sormuşlar; "Niçin namaz kılmıyorsun?"

Cevaben demiş; "Kur'anda **"La tekrabus salate"** (namaza yaklaşmayın) buyuruluyor." Demişler; "devamını da oku." Demiş; **"Ben hafız değilim."** Ayetin devamında "ve entüm sukara" (sarhoşken yaklaşmayın) denilmektedir. Bu misal gibi insanın hevası da her şeyin keyifli ve menfaat cephesiyle meşgul olduğundan hakikatleri tersyüz edip insanı istifade ve istifazeden mahrum bırakır.

(1) bk. [Lem'alar, On Üçüncü Lem'a.](#)